

per: viduar: clericoz: orphanoz. religi
 osoz z hmoi iudicia. cuz tñ nulla alia de
 causavt pmissu e: ds eis ptatez tulerit:
 nisi p tuitoe eccleaz paupm **Uñ** dz Au
 meri. 25. q pncipes ex iussu dei stz suspē
 si p pccō ppli. **Uñ** dixit dñs ad moysē
Tolle cūctos ppli pncipes: z suspende
 eos s̄ solē i patibulo **Et** h̄ iō fm glo. qz
 fuerūt auctores pccī illi ppli. vñ qz n̄ p/
 hibuerūt **¶ Nonū** pccm alienū ē n̄
 manifestaē pcca hoiz ad corrigēdū z ad
 emēdā dū vt q̄cūqz scit picl'm alteri? z eū
 nō auisat? p̄munit siue i corpē siue i aīa
 aut in rebz: cū tñ bene posset illuz p̄mu
 nire: reus erit si h̄ non fecerit. **Sic** si sci
 res aliquē peccare z posses h̄ māifestare
 q̄ impediret z emēdaret: si non faceres
 reus esses. **Itē** si scis rē furatā circa ali
 quē iniuste detētā: z non vis dño rei pu
 blicae: vt sic suam rē rehabere possit. cū
 tñ h̄ cōmodēz licite posses. re? erz coraz
 deo in illo pccō. **Et** si vn? inferret dam
 nū p̄rio i p̄to siue i agro: siue i h̄oreo: et
 si p̄clamaēs eundē: n̄c tal sic p̄clamat?
 cessaret a dāno iferēdo. z nolles h̄ face
 p̄pter charitatē p̄rimi i subsidū dño rei
 tūc re? eēs corā dō **Itē** si q̄s vellz aliqūē
 iniuste capē: z tu bono mō posses illum
 p̄munitē: z nō faceres: re? eēs. **Itē** cū vi
 deres aliquē occulte peccāz z posses hoc
 māifestare illi q̄ posset p̄deserz emēdāē
 ne iste itez peccaret: z nolles ea facere. z
 sic dissimularēs: tūc eēs p̄ticeps illi? cri
 mis. **Sz** aliq̄ dīcūt cū aliq̄ iniusta fieri
 vidēt qd hoc p̄tinet ad me: **Rñ** deo ill
Ex p̄cepto fraterne charitatis qlibet te
 nef p̄ueniē picl'z sui p̄rimi z corpis z aīe
 cū h̄ cōmodē p̄t. **Ex**plū: si videres cecū
 trāsire erga foueā: z n̄ p̄munires eū: ho/
 micida illi? esses corā dō: si i foueā cade
 ret. z si sic moreret **Itē** cū i synodo p̄cipi
 tur oibz i eadē prochia existētibz vt māi
 festaret crimīa publica ad corrigēdū ea
Qd qdā n̄ curāt. z iō seipō miserabilē
 dānāt. **Sz** q̄cūqz causa p̄sā guīnitaz vñ fa
 miliaritatis. vel cā lucri n̄ p̄deret pccm

quod p̄dendū eēt: fm iura symonā cō
 mitteret z gūiter peccarz. **Et** q̄cūqz scī
 ret hereticū vel phitonissam z nō p̄derz
 mortaliter peccaret. qz meli? esset tales
 corruptozes fidei p̄dere p̄latis eccle: q̄s
 valde diu in pane z aq̄ ieiunare.

**¶ Explicit tractatus de nouem pecca
 tis alienis.**

**¶ Incipit tractat' de vij. pccis mortali
 libz. Et p̄mo de pccō mortali in cōi.**

Pccatū cum

summatū fuēt gñat mor
 tē. **Jaco. i.** Hoc intelligit
 de qlibet pccō mortali **¶**

¶ Pro q̄ sciendū q̄ pccm mortale p̄mit
 tit q̄tuor mōis. **Prīmo** qñ nescit se face
 re p̄tra p̄ceptū dei. vel p̄ceptū p̄lati vñ
 eccle. vel aliq̄d viciū de septē vicijs cap
 talibz. **Et** in hoc ignorātia non excusat
 hoīem vsūm rōis h̄ntem. vñ **Aug.** de
 grā z libero arbi. **Ideo** diuina p̄cepta
 data sunt: vt excusatio de ignorātia nō
 haberet. **Sic** de p̄ceptis eccle z p̄lati
 rñ intelligit. qz p̄ceptū p̄lati dz p̄ceptuz
 dei. **In** signū hui? xps dīcūt in euāgelio
Qui vos audit me audit zc. **Ergo** p̄la
 tis obediendū est tāq̄ dño iesu xpo: mā
 xime in his in q̄bus tenemur eis obedē
 re. sicut qñ sub p̄cepto p̄cipiūt ieiunare
 vel festa scōz celebrare. z sic de alijs **Er
 go** q̄cūqz sine causa z necitate sciēter z
 ex p̄tēptu p̄tra h̄mōi p̄ceptū p̄lati vel ec
 clelie fecerit peccat mortaliter. **¶ Querē
 tur** vtrū aliq̄ ignorātia possit hoīem ex
 cūsare de peccato? **Respondez** q̄ est tri
 plex ignorātia. **Prīma** inuincibil. z ista
 est duplex. s. innata vt in puerz z in amē
 ribz adultis: q̄ nūq̄ vsūm rōis habue
 rūt. **Alia** ex casu. vt in adultis q̄ h̄nt rō
 nem. z postmodū qñqz incidūt in amen
 tiam p̄pter debilitatē capitis vel p̄p̄ ni
 miam abstinentiā vel de alijs causis. ec
 talis ignorātia inuincibil excusat a pec
 cato mortali. **Uñ** **Aresto. iij. Eth. Is**

De peccatis mortalibus

ignorantia excusat peccatum. Quod quod faciunt tales excusant. Quod nullus potest facere peccatum mortale quod non habet rationem. Sed sciendum est quod propter aliquod illicitum quod per se est peccatum mortale iudicabitur in amentia. puta propter amorem inordinatum: vel propter nimiam inordinatam tristitiam de temporalibus vel hominibus. Vel etiam alias ex his in quibus aliquis peccato mortali ex permissione diuina incidit in amentiam mentis. et sic moritur in tali statu de amentia. quod nullum peccatum mortale dimittit sine contritione. quia ille carere visu rationis non habet. nec habere potest. Queritur de illis qui in extrema necessitate perdunt rationem. Respondetur quod si talis est in gratia constitutus: et sic perdit rationem. et si sic moritur: saluatur. Ergo quandoque permittit hoc deus euenire illis bonis hominibus qui sunt pusillanimes ne in extremis a demonibus decipiantur: quod tunc maxime temptationes occurrunt hominibus. Si autem est in peccato mortali constitutus: et sic perdit rationem et si sic moritur damnatur. Ergo etiam quandoque permittit hoc deus euenire malis hominibus. quod deum in vita sua non querunt: sed enim peccando sepius contempserunt. Qui etiam in morte non poterunt eum querere inuenire. Augustinus in quodam sermone Percussit hac animaduersione peccatorum ut mortem obliuiscatur sui: quod dum vivit: oblitus est dei. **¶** **S**ecunda ignorantia cum quod dicitur quod dicitur ignorantia neglecta. et est cum sciunt quod precepit vel prohibuit deus: et quod ad salutem pertinent. sed occupationibus exterioribus se in tantum implicent. quod de illis non curant. dicunt enim quod sufficiat eis quod sciunt se bonum debere facere: et malum dimittere. Et ita dicitur ac si quis quereret quomodo dicitur. Et aliter respondetur ei: Eme continue in quod lucrari possis. et non quod perdere. Non sufficit: sed propter scire quod sunt precepta vel prohibita a deo. Et quod sunt de necessitate salutis. ergo talis ignorantia non excusat. Queritur quomodo quilibet adultus habens sensum rationis tenetur scire decem precepta. Respondetur quod scire precepta dei potest capi dupliciter. Primo scire explicitate: hoc est scire precepta dei secundum ordinem enumerare quod eorum sit primum et quod sit secundum et quod tertium. et

sic de alijs. Secundo modo scire implicite hoc est scire quod est prohibitum in preceptis dei non concupiscere rem proximi. Non falsum testimonium proferre. non assumere nomen dei inuani. et sic de alijs. sed quod sit preceptum octauum vel quod sit sextum etc. hoc non scit nec tenet ex necessitate scire. sed tenet scire implicite: quod hoc est unum de preceptis decalogi. Non falsum testimonium dices. sed verum sit quartum vel octauum: hoc laicus de necessitate non tenet scire. et sic de alijs. Scire tamen precepta dei ad minus implicite est scire dei: quia quilibet christianus habere debet. Unde Ambrosius super epistolam ad Romanos. Qui sciam dei non habet: reuerentia ignorantie maxime eorum quod pertinent ad salutem. Item sunt aliqui: qui licet non sint negligentes ad discendum: tamen studium autem dire et non discere curiosa: quod non sunt multum necessaria. et hoc magna deceptio diaboli est. Unde Bernardus de duodecim gradibus humilitatis. Curiositas est studium perscrutandi ea que scire est nulla utilitas. Unde Salomon. Altiora tene quiescis. sed que precipit deus: illa cogita semper. Unde apostolus ad Romanos. Non plus sapere quam oportet sapere. sed sapere ad sobrietatem. Unde studium nostrum ad discendum debet versari circa nos ipsos. et circa nostram salutem. Ambrosius. Multo melior: et laudabilior es si te cognoscis: quam si te negligito cursum siderum: vires herbarum. complexionem hominum: naturas animalium cognosceres. et sciam omnium celestium et terrestrium haberes. Qualiter autem debemus nosmetipsos et vitam nostram cognoscere ostendit idem ambrosius dicens. Vitam tuam quotidiana discussione examina. Attende diligenter quantum proficias: quantum deficias. qualis sis in moribus: qualis in affectibus. quam sit illis deo quam dissimiliter. quam prope. quam longe. Unde Chrysostomus super Mattheum. Non minima pars philosophie est cognitio sui. Tertia ignorantia dicitur ignorantia affectata cum quod non solum damnatur homo. sed etiam iustus

meo et p... Et sic...
contem...
hanc...
buc...
dicat...
pr...
cont...
et...
luti...
d...
Sic...
scire...
an...
cipi...
tina...
citer...
scire...
ai...
ter...
aliqu...
ne...
sed...
glia...
un...
et...
cut...
in...
qu...
d...
q...
h...
l...
b...
f...
er...
er...
Et...
apl...
h...
me...
Et...
Et...

me pro ea puniatur. Est autem quando quis
contemnit scire: ut eo liberius possit peccare.
hanc habuerunt pharisei de christo. et ad
huc multi christiani habent qui fugiunt pre-
dicatores. Et est malum signum quod homo non
potest nec vult audire veritatem. et hoc ideo
contingit. quia excecavit eos diabolus
et etiam propria malicia eorum. **U**n ps. No-
luit intelligere ut bene ageret. Et tales
de capiunt seipsos. **U**n Is. de summo ho.
Sunt qui propter ignorantiam excusationes
scire nolunt: ut minus culpabiles vide-
antur. qui tamen seipsos non muniunt sed de-
cipiunt. **I**n sup. et in talibus est magna pe-
nitentia. **U**n Is. ibidem. Ne scire simpli-
citer ad ignorantiam pertinet. noluisse vero
scire ad contumacem superbiam. **D**e Se-
cundo modo committitur peccatum mortale pro-
pter scientiam erroneam. ut cum quis facit
aliquid quod in se non est contra preceptum dei
nec vult de septem peccatis capitalibus
sed scientia diffinitive hoc iudicat esse pec-
catum mortale. et sic super hoc facit. et talis
scientia est multum periculosa. quia tales faci-
unt sibi peccata et illa queant se periculose
et hoc fit instigante diabolo. qui cum non po-
test eos in manifesta peccata inducere si-
cut in luxuriam. in gula. et sic de alijs. tunc
inducit eos in perplexitatem peccandi. quia
quicquid fit contra scientiam: edificat ad ge-
hennam. Et hoc sic patet. quia **Aug.** dicit
quod omne peccatum est contra legem dei. **N**on
licet aliqua in se non sint contra legem dei. ut le-
uare festucam de terra. vel calcare super ca-
lamum. et sic de alijs. **S**i tale quod comp-
henditur a scientia ut contra legem dei exi-
stens. et sic voluntas in ipsum fertur: mani-
festum est quod voluntas ferretur per se loquendo
et formaliter in id quod est contra legem dei
et hoc facit quod putat esse contra legem dei
Et sicut periculosum est habere nimis
amplam conscientiam. sic inquietum est ha-
berenimis strictam: medium optimum
erit et salubrius. **U**n Esa. Ponit deus
in medio spiritum suum. **U**nde **A**resto.
h. Eth. Medium in omnibus est laudabi-

le. Ergo si vis quieto corde deo seruire
tunc debes tibi eligere discretum confesso-
rem et probatum in vita et scientia. et ei te
ex toto committere. et tibi nunquam diffinitive
ue debes aliquod peccatum mortale for-
mare ubi non es certus. sed simpliciter con-
fiteri debes factum in se iudicio confesso-
ris relinquendo. **S**ciendum tamen quod
aliud est timere. et aliud est conscientiam
diffinitivam habere. quia timor conscientie
non semper est peccatum: nec vituperandus
nisi sit nimis excessivus. **U**n **G**regorius
Bonaz mentum est ibi culpam agnosce-
re ubi culpa non est. **I**dem in moralibus
Iusti omne quod agunt metuunt: dum cau-
te considerent ante quem iudicem stabunt
Sciendum quod licet timere debeamus de
viam iustitiam: tamen etiam sperare de-
bemus in suam misericordiam et bonita-
tem. **U**nde beatus **Aug.** Simus dilige-
tes dei misericordiam: metuentes eius iustici-
am: nec de remissione peccatorum despera-
mus. **T**ertio peccatum mortale commit-
titur: quando unus plus diligit vel timet cre-
aturam quam creatorem. sicut si plus vel equum
diligis uxorem propriam vel filios vel hono-
rem tuum vel alia temporalia sicut deum vel ultra
deum. et sic facis creaturam deum tuum. quia quic-
quid diligis ultra deum: hoc est deus tuus
Un **Aug.** Hoc ab homine colitur quod prece-
teris diligitur. Et talis qui sic proponit cre-
aturam creatori: peccat mortaliter. **E**t
ratio est. quia tunc facit contra preceptum chari-
tatis: in quo precipitur deum diligere su-
per omnia. **E**t **E**t norandum quod quilibet
bet de numero salvandorum sic debet dilige-
re deum super omnia. quod potest deberet omnia transi-
toria et temporalia perdere. insuper et omnia ma-
la huius mundi tolerare: quia deum cum vno
solo peccato mortali offendit. **U**n ap. l. s.
Quis nos separabit a charitate dei: an
tribulatio. an angustia. an fames. an nu-
ditas. an gladius. an mors. an vita
Qui miseri homines sunt isti: qui propter
modicam substantiam temporalis quam
iniuste lucrantur separant se a deo.

De peccatis

Vel etiā ppter modicam delectatōem
carnis quā pnt habere in vno actu luxu-
rie deū deserūt. Vel etiā q̄ ppter modū
eā gloriā trāsitorīā z supbiā quā hic q̄
runt in supbia z ornatu vestīū deū z so-
cietatē scōz z angeloz pdunt. z psequē-
ter stola glorie z aī se pziūāt. vñ **Chri-**
stosto. in sermone q̄dā. **Excludi** a bonis
eternis z alienū effici ab his q̄ pparata
sunt scīs: tantū cruciatū z tānū dolorē in-
fert: vt si nulla extrinseca pena torquēz
hec sola sufficeret. **Quarto** mō pmittit
peccatū mortale qn̄ actus peccati venia-
lis ordinat in finē peccati mortali. **Ver-**
bi gratia. vñū verbū iocosuz in se est pec-
catū veniale. **Sed** si loqr̄ verbū iocosuz
cū muliere vel virgīne ea intēōe vt pos-
sem eā allidere ad peccandū mecum tūc
illud verbum erit mihi peccatū morta-
le: nō q̄ verbū iocosum in se sit peccatū
mortale. s̄ quia refero in hūc finem q̄ si-
nis in se est peccatū mortale. **Et** sic ppter
talem intēōnē erit peccatū mortale qd̄
vni qui simile verbū in ioco esset locut⁹
esset veniale. **Item** aliud exemplū. **Duo**
tangārynā mulierē vel virgīnē. vnus
ex ioco z leuitate tūc vix peccat venialit̄
alius cū intēōe alliciendi eā. **Et** sic il-
le ppter intēōem talem tāgens sic mu-
liere vel virgīnē peccat mortaliter. z sic
de alijs. **Sic** de visu. duo vidēt mulie-
rem pulchrā. vnus videt eā tanq̄ rem
pulchrā vel hūmaginē pulchrā. **Et** hoc
nō est peccatū vel forte vix veniale. **Ali-**
us videt eā cōcupiscendo eam. z sic ille
peccat mortaliter. **Vñ** xps in euāgelio
Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eā
zē. **O** deus quot ptingunt talia pecca-
ta in mūdo isto: etiā sine actu luxurie.
s̄ solummō tāgendo. āplexando. loquē-
do. videndo. cōcupiscendo. z sic de alijs
modis de q̄bus plures modicā vel nul-
lam psciētīā hnt. **O** immūde munde
quot damnātur a te. q̄ nescienter cadūt
in infernū. **Chri.** sup **Matheū.** **O** q̄
miserūm est mūdus. z miserī q̄ cum se

quātur. s̄ em̄ hoīes mundi opa excludē-
runt a vita. **Et** sic habemus illas q̄ctu-
or regulas de peccō mortali zē.

Damna peccati mortalis. **S**

Peccatū mortale pferit plura dā-
na. **Primo** nocet ipi facietī. **Se-**
cūdo illis q̄ sunt in purgatorio.

Tertio dānatis in inferno. **Quarto** sal-

uatis in celo. **Quinto** viatoribz in hoc

mūdo. **Postremo** ipi xpo. **Primo** nocet

ipi facietī. z hoc in vita z in morte. z eri-

am post mortē. **Vñ** ps. **Delictū** meum

ztra me est semp zē. **Primo** facit ho-

minē miserum in pnti vita. quia spoliat

eum omībus bonis suis z meritis que

quis fecit: z oībus virtutibus z gratijs

Si tot bona opa q̄s haberet z etiā vir-

tutes quot paradysus hz nobiles arbo-

res. flores. herbas. z radices. **Itē** quot

celū stellas. q̄t guttas mare. hec oīa per

vñū mortale peccatū pereūt. quia nūq̄

habebit aliquod bonū in celo p his oī-

bus. nisi p pīam recuperabit. **Lech.**

xvii. **Si** auertit se iustus a iusticia sua.

et fecerit iniquitatem: nūquid viuet? om-

nes iusticie quas fecit nō erūt in memo-

ria. **Insup** nihil boni p̄t opari qd̄ sit si-

bi meritorū vite eterne q̄ diu sciet̄ stat

in vno peccato mortali. **Vñ** **Leuit.** **xxii.**

Si maculā habuerit nō erit acceptum

a dño. **Esa. i.** **Non** accipiā de vobis sa-

crificiū. qz manus vestre sanguine plene

sunt. **Ergo** dicit̄ mortale. qz sicut mors

corpis puat hoīem vsu oīm membrorū

Sic quodāmodo peccatū mortale fa-

cit spūaliter. qz peccatoz nihil p̄t mereri

nec loquēdo nec orādo nec ieiunādo.

et sic de alijs. **Et** si tot bona opa face-

ret sicut omēs hoīes faciūt: nihil meret

in celo. **Ergo** peccōz pparatur bestijs ter-

re: que p laboribz suis nihil recipiūt d̄

gaudijs celi. cū tamē laborēt fame. siti.

et graui onere. ps. **Hō** cum in honore

eēt nō intellexit: cōparatus est iumentis.

Sed talia bona q̄ fiunt in mortali pec-

cato remunerātur hic t̄paliter. qz nullā

boni irremedi. Et hec dicit
la quare peccatus pperam in b
ta. qz bicrememū p suis cogit
care dicit futura remuneratio. Vñ
Dago p̄ dicit q̄dā est cōne d
onis in dicit. Ergo nullū t̄mer
culibet q̄ loci stat in peccō mo
p̄ p̄ral in dicit vñ q̄ p̄mū
lectus dicit. z oīa q̄ dicitat e
aduenit. q̄ p̄mū dicit. **Dicit**
p̄nti bonis p̄mū tanq̄ p̄ ar
ta dicit ad intēōem. **Itē** p̄
p̄cipit dicit oīm bonū qu
alia ad oībus fidelibz. **De** q̄
patō dicit. ps. **Particeps** eg
tūm dicit re. z cōp̄dicit m̄
Hō xps in q̄ dicit p̄mū
z sic de alijs q̄ dicit in eccl̄ia.
dicitat dicit. q̄ dicit? **mulie**
vñus dicit. z oīa bona fiunt
in alī dicit p̄mū in stomacho boni
p̄mū alijs m̄bis que hz. **So**
est m̄bis dicit. **Non** v
nec p̄p̄mū dicit dicit dicit
Itē p̄mū bonis t̄p̄mū dicit
erit vñ bonis t̄p̄mū qui ano
nus erat celo z celi dicit boni
catū non est dignus pane que
Ergo m̄bis dicit p̄mū dicit
cū dicit. **Itē** **Leuit.** **xxii.**
tūm in pondere comedes: z aqua
in mensura bibes: im̄ in digno
bus creatur irrationabilis. qz ta
quā dicit dicit dicit dicit
mens dicit dicit ad vñ dicit
contra te concitabit. **Itē** dicit
Primo hō dicit dicit dicit dicit
mō p̄mū. **Sicut** optimus dicit
fructus legit iusticia. sic dicit
legit iusticia legatus. qz si dicit
oībus creaturis irrationabilibz
loquitur loquitur: qz non est digni
tus. **Ergo** p̄mū dicit dicit dicit
qz nullū boni nec p̄mū dicit
qz nec dicit dicit dicit dicit

bonū remuneratū. Et hec est vna cau-
sa quare peccatores p̄sperant in hac vi-
ta. q̄ hic remunerat̄ p̄ suis opibz: z ido
carebūt futura remuneratōe. **Uñ Gre.**
Dign⁹ afflux⁹ spaliū: est et ne d̄anati/
onis inditiū. Ergo multū tūmendū est
cuilibet: q̄ sciens stat in p̄ccō mortali cū
p̄sperat in hac vita: sic q̄ p̄tinue ē san⁹
letus diues. z oia q̄ desiderat ei p̄sperere
aduentū. q̄ s̄m **Greg⁹** Dali florētes ī
p̄nti bonis spalibz tanq̄ p̄ amena p̄ra /
ta ducunt ad interitū. Itē p̄uat̄ p̄ccōz
p̄ticipatōe oīm bonozū que s̄iūt in ec-
clia ab oībus fidelibz: De qua partici-
patōe dicit. ps̄. Particeps ego sūz oīm
timentū te. z custodientū mā data tua.
Bon⁹ ex̄is in gr̄a hz participatōez om-
nū bonozū s̄z missarū. oīonū. ieiunioz:
z sic de alijs que s̄iūt in ecclia. Et h̄ ex
charitate euenit. q̄ sum⁹ inuicē mēbra
vniū corpis. z oia bona fluunt de vno
in aliū. sicut p̄z in stomacho hoīs. q̄ im-
p̄t̄ur alijs mēbris que hz. Sed p̄ccōz
est mēbrū abscisum. q̄ non viuificat.
nec p̄ticipatōem recipit de alijs mēbris
Itē p̄uat̄ bonis spalibz: q̄ indignus
erit vti bonis spalibz qui ante p̄ccm dig-
nus erat celo z celestibz bonis. post pec-
catū non est dignus pane quo vescitur.
Ergo moderat⁹ vti eo deberet q̄ntum
cunq̄ posset. **Unde Ezech. 4:** Panē
tūū in pondere comedes: z aquam tuaz
in mensura bibas: imo indignior est oī-
bus creatur⁹ irrationabilibz. q̄ tales nū
quā deū suum offenderunt: s̄ tu multo-
tiens deū offendisti z ad iracundiā eum
contra te concitasti. **Uñ aristo. 7. eth.**
Præus hō d̄ererior est bestia. Idē p̄-
mo politī. Sicut optimuz aīalū est hō
fruens legez iusticia. sic pessimū est hō a-
legez iusticia sepatus. s̄ si indignior est
oībus creaturis irrationabilibz: tūc con-
sequens sequit̄: q̄ non est dign⁹ vti crea-
turis. Ergo p̄ccm fecit hoīem tā miser⁹
q̄ null⁹ boni nec spūalis nec spalis ē di-
gnus. nec est dign⁹ terrā calcare. nec lu-

men celi videre. z sic de alijs. q̄ indigni-
or est oībz creaturis corp'alibz. igit̄ seq̄t̄.
non est dignus vsu creaturarū dei. **Er-
go** miseria p̄ccōris tam magna est z pe-
riculosa: q̄ si oēs creature d̄eserēt mise-
riam peccatoris. s̄z oia ligna. oīs lapī-
des: z oia aīalia terre. z oēs aues celi. z
oēs hoīes viuentes: non tamē cōdigne
damnū peccatoris in q̄d p̄vniū peccatū
mortale incidit d̄eserent. Sed heu qui
dam p̄ccōres centū mortalia p̄ccav̄l etz
plura cōmiserunt: nec vnam guttā flent:
Rō huius est. q̄ non cognoscunt q̄nta
bona p̄diderunt: z in quot mala incide-
runt. Si hec veracit̄ cognoscerēt z p̄p̄-
derent. non solum plorandū esset eis: s̄
etiam ylulandū. Quia nihil tam maluz
homini q̄ p̄ccm mortale. meli⁹ esset ho-
mini: q̄ decem milia demonia in se h̄ret
vel cum gladijs oībus qui fabricati sūt
transfigeretur. v̄l in oīi igne cōbureret
q̄ q̄ cum vno p̄ccō mortali deū sciēter
vel voluntarie offenderet. Quia p̄ccm
cū p̄summatū fuerit: ḡnat mortē s̄z ipsi-
us anime. que mors magis timenda est
q̄ mors corporis. **Uñ gregori⁹** in mo-
ralibz. **Dorte** corporis oīs hō pon⁹ de-
beret mori q̄ cū vno p̄ccō mortali deū
offenderet **Unde aristo. 4. eth.** Meli-
us est mori q̄ facere q̄ virtutē s̄z bonuz
virtutis. **S** Sequit̄ videre: q̄nto
p̄ccm nocet homini in morte. z hoc ē no-
cumentū q̄ aīa videt tunc oia p̄ccā sua
q̄n em̄ ip̄a egredi debet d̄ corpe. tūc au-
gmentat̄ dolor. q̄ añ in cor hoīs illi⁹ nō
ascendit. vñ tūc p̄dit sensus suos. nō co-
gitat aīa ammō de corpe nutriēdo: s̄ vir-
tutes suas naturales p̄ mēbra diffusas
ad se trahet. z tūc videt oia p̄ccā sua su-
p̄ caput suū. **Uñ ps̄.** Torrētes iniqui-
tatis p̄turbauerūt me: z tūc cū videt se sepe-
rari a dō p̄t̄ p̄ccā sua p̄t̄ dicere illd̄ ps̄.
Circū dederūt me laquei mortis. i. p̄ccā.
Tūc aīa miseri p̄ccōris vidit demones
circūstātes. z eā p̄occupātes. z eā ad in-
fernū trahētes. **Uñ Job. xx** **U**adent

De peccatis mortalibus

z veniet sup eū horribiles. glo. i. demo / nes. Q̄ quo tūc turbabit p̄ccor: cū vi / derit p̄kursū demonū ad aīaz. **T**hreno. p̄: **O**ēs inimici ei ap̄ph̄ ēdēt eā iter an / gustias. Item in morte anīa p̄uat cor / pore p̄p̄rio. q̄d nūq̄ in tali forma reassu / mer: imo velle h̄e sic q̄n p̄ dimidia pre / corosū ē a p̄mib. **Q**z stupēbit aīa p̄ccō / ris q̄n corp̄ trāsūmēdū videbit. **I**trē / n̄ solū corp̄e: s̄ et p̄uat oī solatio visibili / um q̄ dilexit. scz. cibo. potu. filijs. vxoē / cognat̄z honozibz z diuitijs. **Q**z amā / erit separi ab his q̄ iordiate dilexerit. et / p̄p̄t q̄ salutē suā sepi⁹ neglexerit. p̄s. **H**ō / cū iteriterit n̄ sūt oīa. neq̄ descēdet cū eo / glīa. Lu. 22. **S**tulte hac nocte repetēt / aīam tuā a te. z q̄ pasti cuiuserūt. **S**e / quit vidē q̄o p̄ccm noceat hōi p̄ mor / tē. z ē h̄ nocumētū q̄ hō p̄uat oī spe di / uine misericōdie. z suffragijs totū ecclē. **U**n / **B**reg⁹. in moral. Neq̄q̄z ultra misericōdia / parcetis liberat. q̄s sel in locis penalibz / iusticia iudicantis dānar. Ergo si oīs / hoies i mūdo p̄vna aīa dānata interce / derēt: neq̄q̄z eos dñs exaudiret. Ratio / ē. qz i inferno nllā ē redēptio. **U**n **beat⁹** / **Aug⁹. dt.** Si p̄zem meū scire i inferno. n̄ / pl⁹ orare p̄ eo q̄ p̄ diablo. **Q**z nllō mō / orādū ē p̄ dānar: qz sūt p̄ccati in tene / bz as exteriores. i. extra oēs sp̄e diuīe mi / scōdie. **I**trē p̄ momētanea delectatōe et / nā penā sustinebūt. z etna dei visōe care / būt z societate oīm electorū. p̄s. **L**ouer / tant p̄ccōres i infernū. Qui tō fact⁹ ē di / iusticia ordināte: vt q̄ deū noluit seq̄ ad / glāz: in inferno sustineat etnā miseriam. **U**n **Aug⁹. i** s̄mone q̄dā dt q̄re i inferno / mors q̄rit z n̄ iueniet. q̄m q̄b i h̄ s̄lōvi / ra offert. z nolūt accipe: i inferno querent / mortēz n̄ poterūt iuenire. **H** **C** De / ne inferni timēde sūt p̄t earū etnālitatē / **U**n **aug⁹. dt.** Ignis n̄ ē q̄li depiet⁹ ig / nis respectu ignis infernal. Ignis n̄ tm̄ / extrinsec⁹ vrēs ledit pulq̄z penetret ner / uos z ossa. hō morit⁹ z n̄ sentit vltra s̄ctio / onē. **S**z ignis inferni sentit i oībz vīrbz

īpī aīe. cute carne. neruis z ossibz. z me / dullz pil. q̄ oīa pl⁹ candēt q̄ candēt fer / rū. **Exēplū d** acerbitate ignis inferni. **Le / gū** i libro petri cluniacen vbi narrat q̄ / fuit q̄dā sacerdos i pictauiā. q̄ subieci⁹ / mltris vītīs i duct⁹ a pore q̄dā p̄misit se / ordinē cisterciē. intraturū. s̄ differēbat d / die i die. **C**ū autē subito īfirmaret: z p̄ / aduocat⁹ essz. i ducebat eū ad redēdiūz / p̄missū s̄ illo adhuc differēte. **E**cce sub / to clamauit. p̄z ora p̄ me. ecce dīa cōes / veniūt ad deuorandū me. **I**llo s̄o cum / alijs astantibz orante liberat⁹. s̄ nece / i pleuit p̄missuz. z ecce itez īcepit clama / re petens oīes dicens. ecce ignis oecu / pat me ad deuorandū me. s̄ tūc iterū li / berat⁹ ad orōnes nō i plebat p̄missum. **E**t ecce subito fact⁹ i extral. z raptus ad / iudiciū audiuit sniaz s̄ se ferri dānarōis / z rediēs ad se ait. **E**cce duo demōes fe / rūt sartaginē magnā vt frigar i ea i eter / nū. z tangēs cucullā p̄oris dicebat. **N**ō / infansio: s̄ sic verū ē q̄ h̄ ē cuculla: itayz / ē qd̄ dico. **S**z cū hec diceret: cecidit de / sartagine vna gutta sup manū eius. q̄ pe / netrauit z deuorauit carnē vsq̄ ad ossa. **E**t ait. **H**ō saltē credite mihi. **E**cce nūc / demōes p̄i ciūt me i sartaginē. z hec d / cēs expirauit infelicif. **I**nsup etna dei / visōe carebo. z societate oīm electorūz. **U**n / **C**hrisostom⁹ in s̄mōe. Excluda / bonis etnās: z alienū siue indignū effici / ab his q̄ p̄pata st̄scis tm̄ cruciatūz tm̄ / dolorem infert. vt si nulla extrinsec⁹ pe / na torqueret: hec sola sufficeret. **I** / **S**ecundo peccatū noz his qui sunt / in purgatorio per suffragiorūz dīminu / tionem. quia hos qui sunt in purgato / rio non possunt peccatores iuuare tam / efficaciter sicut si essent in gratia. **Q**ueri / tur vtrum suffragia facta per ministros / malos prosint defunctis. **R**espōdeo s̄m̄ / **T**ho. supra. 4. distin. xlv. **S**uffragia / per malum ministrum fiunt triplīciter: / **P**rimo si sit ex proprio motu īp̄ius mini / stri. z sic non p̄iunt eis. **Q**uia quicquid

et uerit. et sicut et animo per / quando non p̄sentes dūmōi est / caro mortū n̄ a conuolente p̄ / dens. s̄z inquitur et dōmōm / lib oīs p̄p̄io uoluntatē p̄ dōi / z bec oīs p̄dēt as. **S**edō mod / sunt fieri p̄ mōmōi p̄ ubi c / tonis eū dē h̄tō q̄ dō sacer / doz mōmō d̄ ex quibz mozt / dēta. z quia dē h̄tō dē gū gū fac / ius nōmōe. **L**ucō h̄tō cuius uic / q̄ suffragia facta p̄ sacerdotis q̄ / carez p̄m̄t et dēntia. **T**ūc / fieri p̄ malum ministrum. vt / strum oriaatū. s̄z dēctis p̄ / ne cū dēntis i d̄ orare: sicut / sōna s̄ dēntia iuua. z tal / sicut s̄m̄ cū dēntis i p̄ccō mō / cum op̄ mō dēctat z p̄p̄ / sui d̄ orare d̄ dōmō. **Q**z / s̄ cū dēntis d̄ orare d̄ orare / cū dēntis q̄ d̄ orare d̄ orare / p̄ dōmō. **R** **C**ero noc / tis. z hoc p̄ modō d̄ orare d̄ / plures i inferno sunt. **C**ū mo / ros erit i pena. **U**n d̄ q̄ in / to d̄ orare ardet quāto p̄les / **Q**uerit vtz d̄ an̄i velut / d̄ an̄i quāto sc̄i et hoc p̄m̄ / genentur. **R**espōdeo q̄ sic et / s̄uo p̄p̄t h̄tō. z hoc p̄p̄t / m̄m̄ m̄m̄ q̄ d̄ in os. **S**ic / nis et d̄ orare d̄ orare: sicut / p̄ orare m̄m̄ q̄ d̄ orare et / m̄m̄ d̄ orare. **P**ocm̄ p̄ i inferno / s̄uo uenit i d̄ orare in q̄ / mos ad h̄c non ē p̄ orare m̄m̄ / r̄ d̄ an̄i m̄m̄. **I**ndē q̄ d̄ / vī orē pena m̄m̄ d̄ orare / n̄ orare alī saluaret q̄ d̄ orare / saluaret. **E**t h̄ s̄m̄ q̄ d̄ orare / s̄ris s̄uo a d̄ orare eripi. **L**og / q̄ alī eripi. z illos uolūt ē / res p̄p̄t q̄ alios. **Q**z si s̄ orare / mallet p̄ orare simul d̄ orare / in d̄ orare. **T**ho. supra. q̄

orauerit vel fecerit pro animabus per se lo-
quendo non pdest eis dummodo est i pec-
cato mortali nisi ex consequenter p acci-
dens. scz inquatum per elemosinaz ma-
li hois paupes excitati orat p defunctos
z hec ozo prodest eis. Secdo modo pos-
sunt fieri vt per ministrum publicum dei vel
totius ecclesie sicut quando sacerdos cele-
brat missam vel exequias mortuoz i ec-
clesia. z quia iste intelligitur face sub cu-
ius nomine. siue sub cuius vice fit: in de e
q suffragia tal sacerdotis quis sit pec-
cato: psunt defunctis. Tertio mo pnt
fieri per malum ministrum. vt per mini-
strum priuatum. scz alicuius puare pfo-
ne existentis in charitate: siue talis per-
sona sit defuncta siue viua. z talia psunt
Sicut siuus existes in pcco mortali qd
cunq opus misericordie facit ex pcepto dñi
sui charitate habentis. magis tñ pdest
si etiā ministrum charitates essent. quia
tunc illa opa essent meritoria ex duab
pibus. **¶** Tertio nocet dāna-
tis. z hoc per modū cōiunctōis: qnto ei
plures in inferno sunt. tanto maior hor-
ror erit in pena. Unde est q infern^o tan-
to fortius ardebit quāto ples habebit.
¶ Querit vtz dānari velint oēs hoies
dānari quis sciāt ex hoc penā eorū au-
gmentari: Respondeo q sic. et p parces
suos z vxorēz filios. z hoc ppter pfectissi-
mam inuidiā que est in eis. Sic in bea-
tis est pfectissima charitas: ita in eis ē
pfectissima inuidia que facit appetere
malū alioz. Hoc etiā pz in illis inuidio-
sis viuentibus in hoc seculo. in quibz ta-
men adhuc non est perfecta inuidia. sed
tñ dānari min^o iuidēt ppiqs qz aliēis.
vñ eoz pena maior esset si oēs ppinq dā-
narenturz alij saluarent qz si aliq d suis
saluaret Ex h fuit. q diues epulo petijt
frēs suos a dānatoe eripi Cogitabat ei
q aliq eriperēt. z illos voluit eē suos fra-
tres pot^o qz alios. Vñ si possibile esset
mallet pot^o omēs simul dānari. Et
in hoc concordat Tho. super quarto.

¶ Quarto nocet salutaris. quia pcco: p-
seuerans in pccis puat scōs accidenta-
li gaudio qd haberēt de ei^o cōuersione.
¶ Vñ Lu. 15. Gaudium ē āgel. su. v. p. p.
agē. z n solū āgel. h et oibz scōs ēit gau-
dium de cōuersione pccōris. Itē nocet eis
per modū subtractōis. Nā ex cōsortio z
societate beatorū habet gaudium accēta-
le. qz qñcūqz vna aīa euolat ad celū: tñ c
gaudium accētale erit oibz btis in celo. et
vnusquisqz cū alio diuidet sua merita ex
charitate. Et qd vn^o in seipso non hz: h
in alio inueniet Vñ greg^o. i moral^o. Tā-
tavis nos in illa pacelociat. vt qd vnus
qzqz i se n accepit. h se accepisse i alio
exultat. Ansel. Vnusqzqz intm gaudet
de alteri^o gaudio in qntū de suo pprio.
Hoc bonoz gaudio puat electi qntum
ad illū pccōre pñet q damna: h hoc i
vno alio habebūt. q loco illi^o substinet.
qz nūer^o elcōz i fallibilit adiplebit. Vñ
Apoē. 3. Tene qd habes. ne ali^o accipi-
at coronā tuā **¶** Quinto nocet viatoribz
id est illq adhuc i mōdo viuūt. qz sepe bo-
ni in vita pnti puniunt tēporalit ppter
pcca malozuz hoim. qz sic qñqz vna cōi-
tas meli^o hz ppter vnū bonū hoiez: sic et
qñqz ples puniūtur ppter peccata vnus.
Qz vt frequēter permittit deus fieri tem-
pestates aeris. sterilitates terraz. et hu-
iusmōi plagas ppter pccāz demerita ma-
loz. z sic boni qñqz puniunt tēpālī ppter
malos. Itē p eo q mali bonos suo ma-
lo exēplo qñqz corūpūt z puertūt. qre eē
tot eēt pueri hoies: nisi q mali seiniū-
cem inficiūt. Sicut vn^o infirm^o ab alio
inficiat cor: poralit. sic z spūalit. Et sicut
tūmētū pestilens z ouis morbida inficit
alias oues sic simile ē de hominibz mal^o
Vñ ps. Cū pueris peruerterz. **¶** Se-
xto nocet ipi xpō. qz p cū sāguis ei^o n p-
soluūt. Cōtra qd dicit Leuit. 19. Opus
mercennarij tui nō manebit apd te vsqz
mane. Istud enim peccatum clamat in
celum. Quanto magis qui chriustus dei
fraudent precio suo. ps. Precium meū

De peccatis

co girauerunt repellere. Non tamē hoc sic est intelligendum nec credendum .q. ppter ea xps aliquē defectū hēat. Unde ps. Bonoz meoz non indiges. Sed loqndo respectu illi^o hoīs q peccat z dā naf. qz tūc p cū sanguinis xpi in eo perditur. z sic non fit xpo recōpensatio passionis eius qua eum redemit.

De peccato veniali. **R**ūdeo fm Aug. Peccatū veniale ē qd ho mīnē vltz ad reatū ppetue mortis n̄ gnat h̄ penā meret. z facile indulget. Nota fm magistz in cōpēdio theologice veritatis. In paruulis post baptisimū pmo surgūt venialia. post hoc mortalia. **U**n Breg. i moralib. In ynoquoq lapsu a minimis sp̄ incipit: z suberescētibz defecitibz ad grauiora puenit. **I**sid. d̄ summo ho. Quēadmodū ad p̄tū culmen redētes: nō a sūmis inchoāt. h̄ a modicis vt sensum ad altiora ptingāt. Itaz q di labūtur ad vicia nō statim a magnis criminibz icipiūt: h̄ a modicis assuescūt vt sic cum maximis corruant. Querit vtz possit aliquis viuere sine peccō viali dū est in hac vita. **R**ūdet q si loqmur d̄ tota vita hoīs qui iā puenit ad etatē adultā. de excellenti ac speciali gratia ē. q talis sine peccō veniali sit. **S**ic videt beatus aug. dicere d̄ btā p̄gine. Unde si oēs sc̄i infrogarent si peccassent: **O**ēs vnavoce r̄nderēt. **S**i dixerim. qz peccatū nō habem: nosmetipos seducim z p̄tās in nob nō ē. **S**ciendū fm magistz in cōpēdio theologice p̄tatis. **S**i pfecta charitas nō facit q p̄tīm veniale nō adueniat: tū facit q nō durat. **E**xēplū sic camin^o ignis n̄ fac vt gutta aq n̄ apponat sibi: h̄ fac vt cito extinguit. **P**erfecta em̄ charitas statiz inflāmat hoīem vt doleat de peccō viali. ppter ea pfecti quandoq dolent. z flent. p paruis peccat^o plus q magni peccatores qnqz p maximis peccatis. **U**n imp̄fecti mltā vialia pgregāt. **S**z tū sciendū q

quibet homo p̄t viuē sine peccato mortali cū adiutorio dei. **E**t q̄cūqz oppositū diceret: h̄ erzoneū z hereticū eēt. **E**t hoc pbat tribz rōibz. **P**ria rō ē. qz in baptisimo infundit hoī gratia p quā p̄seruari p̄vysqz ad mortē absqz oī mortali crimine s̄vultviti grā illa. **E**t hoc designat salis linitio quam facit sacerdos ipsi puero an̄ baptisimū. **Q**z sicut carnes p̄feruant a putrefactōe mediāte sale. sic hō baptizari mediāte gratia quā in baptisimo accepit p̄seruari p̄t a p̄tis mortalibus. **I**te secūda rō est qz p hoc sequeret q d̄s imposuisset nobis onus importabile: qz mādata dei s̄t data nob ne peccem. **D**ō si dicis q d̄s p̄cepit tibi: qd nō potes implere. falsuz dicis: z cum h̄ incurris maledictiones dei. **U**n Breg. **M**aledict^o q d̄t deū p̄cepisse impossibile. **I**te hoc esset loqui z euāgeliz z p̄ba christi. qui dicit vt habet **M**at. xi. **J**ugū ei meū suauē ē. z on^o meū leuē. **T**ercia rō est. qz per h̄ tolleret libez arbitriū. quod tū necessariū est in nob. cuz q nos de^o p̄uilegiavit. **U**n **E**ccl. i. d̄. **A**pposuit ignē z aquā ad quod volueris porrige manū tuā. **I**te ibidē **A**n̄ hoīz vitaz mors bonū z malū quod placuerit ei dabit. **S**ciendū tū q licz hoc seruetū q vnus hō quādoqz naturali inclinatio z inclinatio magis ē inclinatio ad vnū cū q̄ ali^o hō. tamē adhuc stat h̄ i suo libero arbitrio z voluntate vt r̄v̄elit consentire huic naturali inclinatioi vel resistere. **U**n Breg. 3. **D**ixit d̄s ad cayn iratum volētē occidere fr̄em suum. **S**ubtus reerit appetitus tu^o. **E**t tu dominaberis ei. **U**n **A**ug. de v̄a religioe. **N**ūc vsqz adeo volūtariū maluz ē: vt nullo mō sit peccatū nisi sit volūtariū. **E**x iā dicit sequit q hō p̄v̄iue sine peccō mortali mediāte gr̄avsqz ad mortē s̄vult. **H**oc etz p̄z i plibz sc̄tis q vsqz ad etatē p̄fctāz vixerit. z tū nūqz mortaliter peccauerit vt btūs **J**oh. bap. z btūs tho. d̄ aqno z p̄les aly sancti. de quibz legit: q nūqz

mortaliter peccauerit. **Q**uod
et in d̄s q vnusqz p̄m̄m̄
mōis. **P**rimo p̄m̄m̄m̄
quod d̄ in se h̄m̄m̄. nec est p̄
nec vnū de q̄m̄m̄m̄m̄
vt loq̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
Quod r̄v̄elit vt p̄t
sa z m̄m̄m̄m̄m̄m̄
rōem redimere es in die
Mat. xi. **D**ōm̄m̄m̄m̄
n̄r̄ vt v̄o v̄o v̄o v̄o
tas greg. i moral. d̄. **Q**u
aut qd̄ r̄v̄elit vt p̄t
one p̄v̄elit. **C**uz p̄t
tra purā necessitatē qd̄
m̄r̄ p̄fctāz vt p̄t
m̄r̄ p̄fctāz vt p̄t
m̄r̄ p̄fctāz vt p̄t
necessitatē. **I**te v̄o
d̄re iocul. **I**te v̄o
bere. z h̄m̄m̄m̄m̄
n̄ facit p̄m̄m̄m̄
ē. **S**ic videt
libitē z d̄v̄elit vt p̄t
sa ad p̄tāz vt p̄t
r̄v̄elit. **I**te v̄o
z d̄v̄elit vt p̄t
z exp̄llit. **E**rgo quādoqz
se est peccatū mortale sit
d̄v̄elit vt p̄t
imp̄fctāz q̄ sit p̄t
oīs s̄v̄elit vt p̄t
cūqz de v̄o v̄o
v̄o. **T**erzo p̄t
p̄tāz vt p̄t
quod s̄v̄elit vt p̄t
hoc quod est mortale sit
v̄o peccatū mortale sit
conclūit q̄ obligat ad p̄t
n̄. **S**ed p̄tāz que debent
v̄o. **O**p̄tāz p̄t
veniale. **E**t hoc sit
tu z p̄tāz vt p̄t
deur peccatū mortale sit
m̄m̄m̄m̄m̄m̄m̄
Quarto conuincit peccatū

mortaliter peccauerunt. **S**ecundo no-
 tanduz qd veniale peccm comittit qtuor
 modis. Primo qn comittit aliqd puum
 quod in se est veniale. nec est pcepta di
 necvnum de septem peccatis mortalibz
 vt loqndo vnu verbu ociosu sine causa
Quor taliu verboz locut'es sine cau-
 sa z necessitate tue vite quia de oibz his
 roem redditurus es in die iudicij. **U**n
Sarth. 12. De omi pbo ocioso. Quid
 aut sit verbu ociosum declarat nob bea-
 tus greg. i moral. di. Ociosu pbuz est
 aut qd rociuste necessitatis aut intenti-
 one pietilitat' carz. **I**te comedendo vl-
 tra pura necessitate qd tn vix etiā a ho-
 nis z pfect' tenet. sic q in nullo excedat li-
 mites pue necessitat'. **I**te dormiē vltra
 necessitate. **I**te bibere sine causa. **I**te ri-
 dere iocose. **I**te cogitationes vanas ha-
 bere. z sic de alijs. **S**ecdo p' imperfectio-
 ne facti: sic pmi mor'. q alias qn pfecti
 eent: eēt mortale. **S**ic videre mlterē cū
 libidie z delectatōe tñ pter rōez. **I**te ira-
 sci ad ppetradū vindictā: tñ sine delibe-
 ratōe. **I**te gaudere de aduersitate alioz
 z dolere de pspitate: z tñ nō delibato
 aio. h qn rō aduenerit: tūc resistit talibz
 z expellit. **E**rgo quā docūqz aliqd qd i
 se est peccatuz mortale fit ita subito sine
 deliberatōe rōnis sic q actus ille ē ita
 imperfectus q sic fit p subitū motuz. sicut
 oēs subiti mor' q sic pueniūt rōez qliter
 aiqz z de qbuscūqz fiāt sūt solūmō veni-
 alia. **T**ertio propter penitentiam et sic
 per accidens ex mortali fit veniale: non
 quod illud peccatū in se mutetur: sic q
 hoc quod est mortale fiat veniale. **S**ed
 illud peccatū mortale itā taliter est veniā
 consecutū q obligat ad penam nō eret /
 nā. sed t'palez que debetur veniali. **I**do
 dicit Ambro. **O**pccm p penitentiā fit
 veniale. **E**t hoc sic dicitur veniale ex euē-
 tu z per accidens scz q pena est nā q de-
 betur peccato mortali mutat in penam
 transitoriam que debet peccato veniali.
Quarto committit peccatū veniale p' f

erroneam pscientiam: sicut antea est di-
 ctū de mortali. **Q**uia q aliqd reputaret
 peccatū veniale quod nullū eēt peccm. z
 sup hoc faceret: veniale comitteret
De damnis venialiu peccatoz
Peccata venialia cauēda sunt a
 deuotis hoibus quantū possi-
 bile est. z hoc ppter septem dā-
 na. **P**rimū damnū est q ad penam ob-
 ligant: nō aut determinate z p'scise obli-
 gant ad penam eternā vel purgatoziaz
 vel pntis satisfactōis: sed ad aliquā illa-
 rum penarū. **Q**m fm forū pntis ecclie
 satisfact' homo leuiter. h fm forū purga-
 toziz punietur grauius. quia grauiorez
 penam in purgatorio sustinebit p vno
 peccato veniali qz beatus Laurentius
 sustinuit in craticula. **H**oc multi hoies
 parum curant q tot venialia pmittunt
 et augmētant sup se. **S**ed fm forū infer-
 ni grauissime punietur: qz eternaliter.
Querit vtrum in inferno etiam puniā-
 tur venialia: **R**espondeo q p'ius loc'
 est hic in mundo vel in purgatorio vbi
 venialia puniunt. sed infernus p'rie est
 locus vbi mortalia puniuntur. sed quā-
 do in mortalibz peccat' moritur qz: tūc
 venialia eternaliter puniunt in inferno
 cum mortalibz. **S**ed minor est pena p
 veniali in inferno qz p mortali. **S**e-
 cundū est q peccatum veniale aiaz ma-
 culat. **E**t ponatur tale exemplū. q denē
 gretur aliqua hūmago depicta intantū
 q videri nō possit. alia vero obscure vt
 videri qdem possit: h non plene discernē
Et ideo ppter talem differentiam dicit
Greg'. q veniale obscurat: mortale ob-
 tenebrat. **A**ug'. in libro de vita christia-
 na dicit. **N**ā in peccat' pseuerās nigri-
 or ē coruo: hoc intelligit de mortali pec-
 cato. sed veniale tñ maculat. **T**ertū
 est. q minuit feruorē charitatis sicut aq
 ignē. licet nō extinguat feruorē. tñ illum
 tēperat. **E**t qnto plura venialia aliqz
 pmittit: tanto plus minorat feruorē cha-
 ritatis. **A**liq' notabiliter quādoqz p dūt
 D 3

De peccatis

feruore z tepescunt Et ratio est. qui uenialia non curant dimittere. **Uñ Aug⁹** sup iohem. **D**imute sunt gutte que tamē simul multa flumina implēt. **H**ortale pccm extinguit totā charitatē. h̄ uenialez charitas se mutuo compatiūtur z ueniale solum opponit feruori charitatis. **Q**uartum est q̄ potentias anie in bonis opib⁹ lassat. sicut qñ cuiq̄ ponitur onus sup on⁹ min⁹ erit p̄mpt⁹ ad ambulandū sicut equus onust⁹. **Uñ Aug⁹** super iohem. **D**imuta sunt gna arene: h̄ si multa arena ponat p̄mit atq̄ opprimit. **P**otentie em̄ rōnalis opatio est discernere. h̄ p̄t aggrauatō em̄ uenialium nō ita clare distribuit bonorum z malozū differentia. **I**n signū hui⁹: boniz p̄fecti hoīes minima et̄ qñq̄ peccata discernūt. que ip̄fecti nō cognoscūt. **Uñ Greg⁹** in moral. li. xxxij. **Q**uanto maioris lumen gratie quis p̄cipit. t̄to ampl⁹ rēphensibilem se esse cognoscit. **H**oc etiā p̄ ad sensum. qz in albo z mūdo panno etiā pua macula cognoscit. h̄ in nigroz z immūdo etiā vix qñq̄ notabilis z macula magna cognoscit. **S**ic sile est de p̄scientia hoīs. **C**ōcupiscibil̄ em̄ potētie opatio est appetere bonuz quod cognoscit rōnalis h̄ uenialia aggrauant potētia concupiscibilem q̄ non ita ardentē appetit bonuz eternū: ac si nullis uenialibus esset aggrauata **I**racundibilis operatio est detestari malum. **I**n signū huius p̄fecti uiri qui habēt mūdas conſcientias valde detestantur etiā parua mala. qd̄ ip̄fecti nō faciūt. **Uñ Hieronim⁹** in epla. **M**ens ch̄o dedicata sic cauē debet minora qñ etiā maiora: sciens pro uerbo otioso reddendā eē rōem. **Q**uintū qz retardat a gloria: qz hō qui decedit. z posset statim post mortez uolare ad celū: cogitur prop̄ uenialia ad tempus in purgatorio expectare. **N**unq̄ ei ab aliquo dei facies uidebitur: donec soluat p̄ penas minimuz q̄drantem uenialium pccoz. **Uñ dicit christ⁹** **H**a-

thet. v. **N**on exibis in de donec reddas nouissimū q̄drantē. **O**portet em̄ quemlibet esse ita mundū an̄ introitū paradisi: sicut fuit in innocētia baptismali. **E**t endū etiā q̄ p̄ p̄uis peccatis oportz hōminē in purgatorio quandoq̄ diu purgari qd̄ in p̄nti facilius deleuit z breuiter. **E**xemplū legit de sorore sancti **D**amiani q̄ p̄pter auditū vni⁹ cātilene de q̄ nō fuit cōtrita nec p̄fessa: nec egit p̄maz in p̄nti: de hoc fuit in purgatorio. xvij. dieb⁹: sicut post mortē reuclauit cuidaz hoī. **A** **E**t ignis purgatorij ē miro modo grauis pena. **Uñ Aug⁹** dicit. **I**gnis purgatorius licet nō sit eternus miro modo est tamē grauis. **E**xcellit em̄ oēm penā quā vnq̄ aliq̄ passus est in hac uita. nūq̄ in carne est tāta pena in uēta: licet mirabilia martyres passi sunt tormenta. **E**t p̄pter nimia acerbiterem pene purgatorij uidef eis tēpus tam longuz ibi eē. **Uñ** exemplū legit de duob⁹ fratrib⁹ religiosis q̄ se mutuo dilexerūt. et fideliter z multo tpe deo mutuo seruerūt. tādem p̄tigit vnū ex illis infirmari vsq̄ ad mortē. z sic cū esset in tali graui infirmitate laborās: uenit angelus dñi ad eū dicens ei se eē moriturū in breui. z tam diu deberet eē in purgatorio donec sibi vna missa legeretur: z q̄ cito sibi illa missa legeret z finiret: tūc deberet liberari a purgatorio z euolare ad celū. **T**ūc illam uisionē ille frater infirmus inuauit socio suo: rogās eum ut q̄ cito moret sibi immediate vnā missam legeret. astringens eū p̄pter charitatē z fidelitatem quā ad inuicē longo tpe habuerūt. **E**t ille frater p̄misit se hoc facturū. z seique die de mane infirm⁹ obiit. **E**t ille frater immediate se p̄parauit ad missaz et lecta missa defunctus apparuit illi dicens. **O** infidelis frater maledictōem dei erga me h̄n meruisses. **E**t ille. q̄re hoc? **E**t defunctus respōdit. qz rogauit te cū adhuc uiuere q̄ immediate post obitū meum vnā missam legeres. h̄ tu infu-

delis frater in me quāsi p̄
nos in magno p̄tore q̄ p̄
tu nec abis h̄m̄z z vnā
in tam longoz tpe. **T**ūc
dit. **I**n uenialibus tpe q̄ cad
um ad h̄m̄z est tūmūm. tū
post q̄ tpe me ad m̄m̄z
et tā p̄m̄m̄z. **E**t dicit
est tūc p̄pter uenialitatem p̄
bi de hoc tpe q̄ quāli. **E**
cū fuisse. **E**t tūc tpe ad
grauit ad celū. **E**t tūc
lest glorie ueniam: nō qd̄
debet tam t̄ q̄ habemus ibi
reposita. h̄ que ueniam
fuerit. qz medio tpe possent
fieri quādo illa h̄m̄z que bon
lehtis glorie agnosceret. **I**
p̄torem ueniam oportet
qd̄ em̄ ueniam ad solūm tpe
bitoz p̄ ueniam debet nobi
re am̄m̄m̄m̄. **O** **C**
ē q̄ uenialia tpe sunt occasio
moralium. **E**t hoc cōm̄ q̄ tpe
Primoz p̄ ueniam. **Uñ** **A**
lum peccati adeo ueniale qu
mortale dñi p̄t: nō idem
ro sed idem p̄t. **N**otandū
ē maiore delectatio in peccato
io: pena debet illi peccato in fu
Hoc. **Uñ** **Q**uanti in delectatō
tam dicit de ueniam z ueniam
p̄pter ueniam p̄tendū est tū
aliquo peccato qd̄ in tpe cōm̄m̄
le h̄m̄z ueniam magis t̄ tpe
cōplacētia z delectatōem. **E**t
p̄tendū est tūc cōplacētia
re in r̄ibus z ueniam t̄ ueniam
sis: h̄ de aliis. nūc talia fuerūt
atq̄. **M**oderate quia sūm̄
Et h̄m̄z indiget quādā de
quod qd̄am ueniam p̄pter me
bonis q̄ sibi occurrūt. **S**ed ex
bus z ueniam p̄tendū debet
suis in h̄m̄z. **F**ocus fuerūt
uēiam cōm̄m̄m̄m̄ z negligē

delis frater iam me quasi p viginti an-
 nos in magna pena torq̄ri pmisisti: nec
 tu nec aliqs fratrū meoz vnam missam
 in tam longo tpe legit **T**ūc viues respō
 dit. In veritate dico tibi q̄ cadauer tu
 um adhuc nō est tumulātū. immediate
 postq̄ expirasti me ad missam disposui
 et iā a p̄mo finiui. **E**t defunctus. **O** si ira
 est tūc p̄pter acerbitatem pene videt̄ mī
 hī hoc breue spaciū quasi. xx. annoz spa
 ciū fuisse. **E**t tūc regratiabatur fratri z mi
 grauit ad celū. **S**extū est. q̄ bona ce
 lest̄ glorie diminiuit: nō q̄dem illa que
 debent iam z q̄ habemus ibi p̄ merituz
 reposita. s̄ que deberent si venialia non
 fierent. qz medio tpe possent aliq̄ bona
 fieri quādo illa sūt: p̄ que bona opa ce/
 lest̄ gloria augmentaret̄. **I**tē post per
 petratiōem venialium oportet nos opa
 q̄dem cōvertere ad solutiōem h̄mōi de/
 bitozū: p̄ que etiam deberz nobis cresce
 re cum ul^o eterni p̄mij. **S**eptimū
 ē q̄ venialia sepe sunt occasio peccatoz
 mortaliū. z hoc cōtingit q̄rtuoz modis.
Primo ex p̄placentiā. vñ **A**ug^o. **A**ul/
 lum peccati adeo veniale quod nō fiat
 mortale dū pl̄ cet: nō idem act^o nume/
 ro sed idem specie. **N**otandū q̄ quanto
 ē maior delectatiō in peccādo: tāto ma/
 ior: pena debet̄ illi peccato in futuro. vñ
Apo. xvij. **Q**uantū in delicijs fuit tā
 tum date ei de tormētis z luctu. **E**rgo
 p̄pter securitatē p̄fitendū esset quādo in
 aliquo peccato q̄d fm se estimat̄ venia/
 le habuisses nimis magnā z excessiuaz
 cōplacentiā z delectatiōem. **E**t ergo re/
 p̄hensibile est nimis cōplacentiā habere
 in risibus z leuitatibz z in verbis ioco
 sis. z sic de alijs. nisi talia fierēt cā recre/
 atōis. z moderate. quia fm **A**resto. vij.
Eth. **N**ō sp̄ indiget quādā delectatiōe
 quasi q̄dam recreatiōe p̄pter multos la/
 bores q̄ sibi occurrūt. sed excessus in risi/
 bus z leuitatibz p̄caueri debet. vñ **B**a/
 situs in hexameron **F**ocus siue risus re/
 missam efficit animum z negligentē er/

ga p̄cepta dei: nec delicta sua p̄t ad mē/
 moriam reuocare. s̄ obliuiscēs ea nec se
 instigat ad p̄miam z p̄tritiōem. z ita patit̄
 latim oibus bonis puatur. **U**n̄ etiam
Berū. de p̄temptu mūdi. **C**ōpatit̄ dei
 filius z plorat. hō patit̄ z ridet. **S**ecun/
 do ex dispōne. qz p̄ frequentē lapsū in
 venialia disponit̄ homo ad mortale **E**t
 fm hoc intelligit̄ illud **B**regorij. **V**ita/
 sti grādia vide ne obruaris arena: s̄ di/
 cit quia sepe de peccatis mīmis venitur
 ad magna. sicut de modica scintilla sur/
 git quādoq̄ magnus ignis. **E**ccl. xix.
Qui minima negligit̄ paulatim defluit
 vñ **B**reg^o. in pastoral. **Q**ui mīma pec/
 cata d̄fleret deuitare neglexerit. a statu
 iusticie nō q̄dem repente s̄ paulatim et
 p̄tulatim cadit. **T**ertio ex p̄gressu q̄n
 insurgit veniale: si nō p̄hibetur possz p̄
 gredi vsq̄ ad mortale. nō q̄ ipm venia/
 le in substātia fieret mortale. s̄ qz ex ipō
 veniali occasionalr̄ progrediēdo fieret
 mortale. **I**stud patz ex p̄mis moribus
 q̄ inter venialia cōputant̄. s̄ q̄n delecta/
 tio p̄ualescit intantū q̄ consensus acce/
 dit: iam peccatū est mortale z veniale sic
 q̄ duo sunt peccata. **A**ug^o. in li. de pe/
 nitētia **N**ullum est peccatū adeo puumz
 q̄d nō crescat neglectū. **Q**uarto p̄pter
 p̄scientiā erroneā z nimis strictam. i. q̄n
 aliqs teneret aliq̄d peccatū q̄d est veni/
 ale in se q̄ esset mortale z sic faceret. **D**e
 hoc habet̄ supra eodem. **D**.

Questiōes de peccis venialibz **P**
Queritur vtrū tenemur penitere
 de venialibus? **R**espondeo fm
Tho. in q̄rto. dist. lxvij. **C**ū d̄z
 aliquis ad aliq̄d teneri q̄dam necessi/
 tas importatur. **A**ccessitas aut̄ est du/
 plex. vna absoluta. z fm hanc homo te/
 netur facere ea sine quibus nō est salus
 et hoc modo nō tenetur ad peccati veni/
 alis penitentiam. quia mortem ex hoc
 nō incurrit: nisi forte ex p̄temptu dimit/
 tat. **A**lia necitas est ex sup̄pōe alicuius
 finis. sicut aliq̄d dicitur eē necāruz sū

De peccatis

ne quo nō possumus sine intentū conse-
qui. z hoc mō necārium est q̄ homo de
venialibz p̄mā agat: si ei remitti debe-
ant in hac vita. **Sz** fm hoc nō p̄p̄edi-
cū teneri aliq̄s ad aliqd. z ideo dicēdū
est q̄ hō nō tenet ad p̄mā venialium
nisi large sumendo. s. si ei in p̄nti vita re-
mitti debeāt **Utrū** veniale possit dimit-
ti voluntate manēte. **Ad** illud r̄ndeō fm
Tho. vbi supra: nō p̄t tolli culpa nisi
reordinet voluntas. que reordinari non
potest q̄s diu in ip̄a deordinatōe manet.
als eēt duo opposita simul. z ideo nul-
lo modo veniale dimitti potest q̄s diu vo-
luntas ad illud manet. **Utrū** ad re-
missionem venialis requiratur p̄nitio?
Respondeo fm **Tho.** vbi supra. **Peccatū**
veniale nō remittit q̄s diu voluntas
manet in illo: vt iā dictum est. **Ip̄m** au-
tem recedere voluntate ab eo q̄d prius
volebat est displicere ei q̄d voluit. **Et**
talis displicētia q̄n est gr̄a informata di-
cit̄ dolor p̄nitōis. **Et** ideo veniale sine
p̄nitioe tali nō dimittit. ergo p̄teri de-
bemus de venialibz quoz memoriā ha-
bemus. z de oblitis in generali d̄ q̄bus
nō recordamur. **Utrū** homo teneat
confiteri venialia peccata? **R̄ndeō** fm
Tho. vbi sup̄. **Confessio** ad hoc est ne-
cessaria vt penitēs satisfactōem accipi-
at fm modū delicti: peccato aut̄ veniali
nō debet pena taxata. qz pena illa esset
p̄portioata pene peccati mortalis. a q̄
peccatū veniale in infinitū distat **Unde**
p̄ solā correctōem interiorē peccatū veni-
ale remitti p̄t **Sed** an semel in anno te-
neat cōfiteri qui nō habet nisi venialia
Dicit q̄dam q̄ in hoc casu p̄pter p̄cep-
tum eccie tenet venialia cōfiteri **Alij** au-
tem dicūt: q̄ sufficit q̄ representet se sacer-
doti z se immunē a peccato mortali ostē-
dat. vt ad communionē admitti possit.
Preceptū em̄ est ad obligādū illos qui
habent aliqua que confiteri debent. vñ
si altari p̄ gr̄am collatū esset vt a pecca-
to veniali immunis eēt sicut beate p̄gi

ni est collatū nō teneret ad illud p̄ceptū
Utrū peccatū veniale possit remitti
sine mortali. **R̄ndeō** fm **Tho.** vbi su-
pra. **Remoto** p̄ore remouet z posteri-
us nec posterius restituit nisi priori restitu-
to. feruor aut̄ charitatz cui veniale oppo-
nit est posterior ip̄a charitate. vñ q̄s diu
ip̄a charitas nō restituit. s. p̄ dimissioes
peccati mortalis: nec feruor charitatis
reparari potest in qua reparatione consistit
peccati venialis dimissio. z sic nō dimit-
titur ei veniale cui mortale nō dimittit.
Et notandū q̄ differētia est inter dimis-
sionē peccati mortalis z venialis. qz vñ
mortale nō dimittit sine alio. ergo si de-
remittit tibi vñ peccatū mortale: tunc
remittit tibi om̄ia peccata tua mortalia
etiaz si mille haberes peccata mortalia.
Nō em̄ p̄t deus dimidiare gr̄am suā vt
dimittat p̄tem: z p̄ter nō dimittat. **Vñ**
dicitur **Deut. xxxij.** Dei p̄fecta sunt opa
Et hoc quod legit̄ in euāgelio: q̄ totuz
hoiēm saluū fecit in sabbato. vñ? **Lar-**
ga dei pietas veniā nō dimidiabit **Aut**
totum aut nihil te lachrymanre dabit.
Sed vñ veniale bñ dimittit sine alio:
et rō est. quia nō habet cōnexionē ad in-
uicem ex p̄te auersionis sicut mortalia.
qz in eis nulla est auersio a deo. s. chari-
tas manet. z gratia dei stat cum veniali
peccato. sed nō cum mortali.
Peccata venialia octo modis dimit-
tuntur.

Venialia p̄ta p̄ que dimittunt
et quot mōis? **R̄ndeō** octo mo-
dis. **Primo** p̄ p̄fessionem gene-
ralem q̄ fit publice cum multis. vt fit cō-
muniter post p̄dicatōem. z etiā als. **Et**
ista cōfessio habet efficaciam ad remissi-
onem venialū ex tribus. s. ex p̄nitioe cō-
fitentis. z ex humilitate confessionis. et
go cū humilitate genua flectere debet
caput humili inclinare quādo dicit̄ ra-
lem confessionē generālē. **Tertio** ex orō-
ne sacerdotis q̄ dicit sup̄ populū. **Dile-**
reat̄ vestri ops deus. **Ergo** interim q̄

lacerdos dicit hanc rem dicit
lecto coetero non potest dicit
de arare hoc non impleri qd sa
dicare p̄nt. **Et** illi intelligit
de illis qui tunc cōfiteor cū sa
ante m̄ltas. **Sz** op̄ deo
ris rōm̄m̄ cōm̄p̄o publico
cutiens p̄nti sū dicit. **Deus**
est nō peccatū. s. p̄. dicit.
aciones. **Leno** p̄ aque ben-
sionem. de ven. dicit. **Quia** si
habet aqua dicit̄ in do
quā dicit̄ s̄p̄ p̄ peccatū
lo in dicit̄ q̄ venialium aq̄
reap̄it. z laudat̄ bona et
uorio. **Sz** dicit̄ in q̄ aqua b
uote resp̄icta dicit̄ nō m̄ltas
tur a sacerdotē. s. p̄. **Et**
qz in quibz p̄nti capis capis
sue in m̄ltas m̄ltas dicit̄
Arant̄ in dicit̄ dicit̄ coiter reci-
p̄t dignitatē. qz dicit̄ nobis p̄
in ei p̄t quibz s̄ntis qd s̄p̄
uñ q̄ magis v̄gent in capite.
vñ dicit̄ aqua dicit̄ circa lo-
gere de dicit̄ cū ea. **Et** magis
firmos. qz s̄p̄ alq̄ p̄ ḡd̄ s̄nti-
da fantamata dicit̄ m̄ltas. p̄s.
fit capite dicit̄ in adq̄. **Et**
eratoe aque legit̄ r̄ndeō nota
dicit̄ dicit̄ s̄nti in h. **Et** quo a
vñ. **Exemplū** dicit̄ legit̄ q̄ i mo-
dum dicit̄ de novo coiter dicit̄
in articulo m̄ltas dicit̄ totum do-
p̄nti dicit̄ m̄ltas dicit̄ r̄ndeō
cū s̄nti dicit̄ cū dicit̄ dicit̄
qz m̄ltas dicit̄ dicit̄ p̄nti
aque. z ex ea dicit̄ p̄nti totū
h̄ facit̄ r̄ndeō dicit̄ capite. p̄
quod facit̄. qz dicit̄ dicit̄
lenitate cōntent̄ dicit̄ alterio
imp̄ngēs. **Et** formis capite
re. z sic lib̄ dicit̄ dicit̄ a dicit̄
stantōe. **Quia** vñ aqua bene-
dicit̄. **R̄ndeō** fm **Tho.** p̄. q̄
laxam̄tale: quā dicit̄ dicit̄

sacerdos dicit hanc orationem quilibet recol-
lecto corde deuote petere debet et desi-
derare hoc a deo impleri: quod sacerdos
dicitur petere. Sic sicut intelligendum est
de illis qui dicunt confiteor cum sacerdote
ante missam. Secundo per deuotam pecto-
ris consensionem exemplo publicani qui per-
cutiens pectus suam dixit. Deus propitius
esto mihi peccatori. de pe. di. i. Tres sunt
actiones. Tercio per aquam benedictam asp-
ersionem. de con. di. 3. Aqua sale. Aliqui
habent aquam benedictam in domo sua: ut
quodammodo sepius peccant: ita et reco-
uer so in delectatione venialium aquam benedictam
recipiunt: et laudabiliter bona est talium de-
uotio. Sciendum tamen quod aqua benedicta de-
uote recipienda est non irrisorie siue recipia-
tur a sacerdote: siue a seipso. Et ubi cum-
que et in quacumque parte corporis tetigit homines
siue in manibus siue in facie hominis bonum est.
Attamen in facie hominis coiter recipitur. et hoc
propter dignitatem. quia est nobilior pars corporis
tamen et propter quinque sensus quibus sepius pecca-
uimus quod magis vigent in capite. Item bo-
num est habere aquam benedictam circa lectum: et asp-
erere se de sero cum ea. Et maxime circa in-
firmos. quia sepe aspergendi sunt ad effugan-
da fantasmata demonum. ps. Contribula-
sti capita draconis in aquis. Unde in conse-
cratione aquae leguntur valde notabilia verba
discedant omnes fan. in lo. in quo asp. fuerit
aqua. Exemplum huius legitur quod in monasterio
quodam laicus de nouo conuersus cum esset
in articulo mortis vidit totam domum re-
pleri de formibus personis rostratis. Qui
cum significaret custodi suo. ille intelligens
quod immundi spiritus essent fecit porrigi vas
aque. et ex ea aspersit totum locum. Et cum
hoc faceret: taliter clamare cepit. Eya eya fac
quod facis. quia diaboli fugiunt summa ce-
leritate contendunt exire. alter in alterum
impingentes. Ille fortius cepit aspergere
re. et sic liberatus est eger a demonum infe-
statione. Queritur vtrum aqua benedicta sit
sacram. Rursus deo secundum Thoma. Non. Sed est
sacramentale: quasi quedam dispositio ad

sacram. Unde dicitur de demonum nequitias: et
venialia: et omne quod effectum sacramentorum
impedire possit. Quid cum aqua benedicta
apponitur aquae non benedictae. Respon-
deo secundum Thoma. in. 4. dist. xij. Totum est
benedictum. virtus enim que acquisita est aquae
ex benedictione peruenit ad aquam additam. Si-
mile est oleo in sacramento. Quarto per con-
tritionem cordis. quod bonum est immediate pre-
teriri. quando aduertis te aliquid veniale commississe.
Unde cassi. super ps. Ad dominum cum tribularer
dicit. Dominus nescit differre quem compuncto
corde senserit sibi supplicare. Quinto per
orationem praecipue dominicam. de pe. dist. 3. Quo-
tidianis. Unde Augustinus. De quotidianis leui-
bus peccatis sine quibus haec vita non du-
citur quotidiana oratio fidelium satisfacit.
Sexto per episcopalem benedictionem
et secundum quosdam etiam per sacerdotalem. Ergo
manendum est in ecclesiis ad finem missae. et
benedictionem quam sacerdos dat in fine mis-
se deuote suscipere debet vnusquisque christi-
anus. Septimo per elemosynarum largitionem.
Unde dicitur. 4. Peccata tua elemosy-
nis redime. Unde canis in quadragesima.
Absconde elemosynam in sinu pauperum.
Sicut aqua extinguit ignem: ita ele-
mosyna extinguit peccatum. Unde ecclesiasticus. 3.
Sicut in sereno glacies: soluent peccata
tua. Et addunt quodammodo per iniuriarum dimissionem
quod est elemosyna spiritualis. Unde habetur
Lu. vi. Dimittite et dimittentur. Octa-
uo per dignam eucharistiae communionem. de
co. di. ij. Cum oremus. Et quod addunt etiam
per extremam unctionem. extra de sacra vnc-
ca. Unico. De his sunt plus Confiteor tamen
do conspergor ceteros oro Signor edo:
dono. per haec venialia pono. Et non solum
per ista specialiter numerata. sed etiam per quodlibet
bonum opus delectant venialia. Et sicut dicit
beatus thomas de aqno doctor sanctus
Plurimum pauciora venialia per praedicta re-
mittuntur secundum quod per haec maiorum minorum feruor
percitatur. quod de pluribus vel paucioribus saltem im-
plicitate pertrahitur et trineat. Unde non oportet
terere per haec semper omnia venialia dimittantur.